

Dosarul nr. 3r-27/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Chisilița

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

DECIZIE

29 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au declarat inadmisibile cererea de alăturare depusă de către Serviciul Fiscal de Stat la apelul înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și apelul depus de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, din motiv că apelantul a prezentat motivarea apelului după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ,

constată:

La data de 22 martie 2019 SRL „Vasigur Grup” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat revocarea scrisorii nr. 11-03/04-787 din 07.03.2019 emisă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, obligarea anulării integrale a majorărilor de întârziere (penalități, amenzi) în sumă de 485 965 lei în conformitate cu prevederile art. 2 lit. c), art. 4 lit. c), art. 15 alin. (2) lit. b) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală nr. 180 din 26.07.2018.

La 06 februarie 2020 SRL „Vasigur Grup” a depus cerere de completare a pretențiilor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul Fiscal de Stat, solicitând obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recunoaște SRL „Vasigur Grup”, în temeiul art. 4 lit. c), art. 15 alin. (2) lit. b) din Legea privind declararea voluntară și stimularea fiscală nr. 180 din 26.07.2018, beneficiar și subiect al declarării voluntare și stimulării fiscale, anularea integrală a majorărilor de întârziere (penalități, amenzi) în sumă de 485 965 lei, pe motiv că majorările de întârziere (penalități) sunt obiectul stimulării fiscale și contribuabilul

a achitat integral contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii până la data de 05 iulie 2018 la conturile unice ale Trezoreriei de Stat, având un avans de 162 420 lei. (f.d. 154-159, vol. I)

Prin hotărârea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Vasigur Grup”. S-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. II-03/04-787 din 07 martie 2019 privind anularea amenzilor și majorărilor de întârziere reflectate în sistemul de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să anuleze sumele reflectate în sistemul de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale ale contribuabilului SRL „Vasigur Grup” amenzile aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și majorările de întârziere în sumă de 485 965 lei. (f.d. 190, 197-212, vol. I)

La data de 10 iulie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 193, vol. I)

Serviciul Fiscal de Stat la data de 22 iulie 2020 a depus cerere de alăturare la apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând admiterea cererii de alăturare la apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casarea hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Vasigur Grup” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d. 194-195, vol. I)

La data de 09 octombrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere intitulată „cerere de apel motivată”, dar cu dispozitivul analogic cererii de alăturare la apel din 22 iunie 2020.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-au declarat inadmisibile atât cererea de alăturare la apelul înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale cât și cererea de apel motivată din 10 octombrie 2020 depuse de către Serviciul Fiscal de Stat. (f.d. 226-230, vol. I)

La data de 10 decembrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs motivat împotriva încheierii din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei în aceeași instanță pentru examinarea apelului. (f. d. 232-237, vol. I)

În motivarea recursului Serviciul Fiscal de Stat a invocat că instanța de apel prin soluția adoptată a prejudiciat dreptul de acces la justiție, astfel, fiind lezat principiul securității juridice și buneii administrări a justiției, garanții procedurale prevăzute în Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Recurentul a menționat că în temeiul art. 203, art. 205, art. 231 alin. (1), art. 232, art. 233 din Codul administrativ a depus cerere de alăturare, nemotivată, la apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind înregistrată cu nr. 15639. Ulterior, la data de 16 septembrie 2020, a primit hotărârea motivată a instanței de fond. Astfel, în opinia recurentului, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la data de 17 septembrie 2020 și a expirat la data de 16 octombrie 2020. În acest interval de timp, la 09 octombrie 2021, a fost depusă cererea de apel motivată, fiind înregistrată cu nr. 9955.

Serviciul Fiscal de Stat consideră că instanța de apel a dat o apreciere eronată și incompletă tuturor probelor și circumstanțelor referitoare la termenul de depunere a apelului de către persoana terță, or, în decurs de 30 de zile de la data recepționării

hotărârii motivate a instanței de fond a depus cerere de apel motivată.

Conform articolului 242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 09 noiembrie 2020 și notificată prin intermediul poștei electronice a Serviciului Fiscal de Stat la data de 26 noiembrie 2020. (f.d. 231, vol. I)

Serviciul Fiscal de Stat s-a conformat prevederilor legale și în termen, la data de 10 decembrie 2020, a depus recurs împotriva încheierii din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Vasigur Grup”. S-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. II-03/04-787 din 07 martie 2019 privind anularea amenzilor și majorărilor de întârziere reflectate în sistemul de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să anuleze sumele reflectate în sistemul de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale ale contribuabilului SRL „Vasigur Grup”, amenzile aferente bugetului asigurărilor sociale de stat și majorările de întârziere în sumă de 485 965 lei.

La data de 22 iunie 2020, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Elena Teleucă, a primit dispozitivul hotărârii instanței de fond, fapt confirmat prin semnătura de pe recipisă. (f.d. 191, vol. I)

În caz de dezacord cu soluția instanței de fond Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, urma să depună un apel în termen de 30 de zile.

La data de 10 iulie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 193, vol. I)

Serviciul Fiscal de Stat a evitat să depună un apel propriu, dar la data de 22 iulie 2020 a depus cerere de alăturare la apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând admiterea cererii de alăturare la apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, admiterea apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casarea hotărârii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare

în judecată depusă de către SRL „Vasigur Grup” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d. 194-195, vol. I)

Potrivit informației de expediere a actului judecătoresc, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 16 septembrie 2020 a expediat în adresa participanților la proces, inclusiv Serviciului Fiscal de Stat, prin poșta electronică, pentru notificare copia hotărârii motivate din 22 iunie 2020. (f.d. 213-215, vol. I)

La data de 09 octombrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat a depus motivarea cererii de alăturare la apel, întitulând-o „cerere de apel motivată”.

Prin încheierea din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău ambele cereri depuse de către Serviciul Fiscal de Stat au fost declarate inadmisibile. (f.d. 226-230, vol. I)

Serviciul Fiscal de Stat prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că la data de 22 iulie 2020, în termen, a depus cerere de alăturare la apelul înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. Consideră că acest drept este prevăzut în art. 205 alin. (5) din Codul administrative. Indică că la data de 16 septembrie 2020 a recepționat hotărârea motivată, iar la data de 09 octombrie 2020, în interiorul termenului de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate a depus apel motivat, care, în opinia sa, a fost nejustificat calificat de către instanța de apel ca tardiv și declarat inadmisibil.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a cererii de alăturare la apel și apelului motivat, justă.

În conformitate cu articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Sub acest aspect, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea Serviciului Fiscal de Stat de alăturare la cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale și apelul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, deoarece Codul Administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel, ci doar depunerea cererii de apel, or, chiar și dacă procedura de alăturare la cererea de apel este reglementată de legislația procesual civilă, această instituție nu poate fi aplicată prin derogare și în acțiunile de contencios administrativ, având în vedere că legislația administrativă este unicul cadru juridic care reglementează procedura de examinare a acțiunilor în contenciosul administrativ, inclusiv modul de exercitare a căilor de atac.

Argumentul recursului precum că prevederile art. 205 alin. (5) Cod administrativ permit Serviciului Fiscal de Stat de a depune cerere de alăturare la apel, nu poate constitui temei de admitere a recursului.

Instanța de recurs menționează că art. 205 alin. (5) Cod administrativ face parte din cap. II din cartea a treia, care reglementează procedura în prima instanță. Din textul acestei norme rezultă că orice terț atras în proces poate înainta atât cereri procesuale, cât și cereri de alăturare la cererea reclamantului sau pârâtului cu privire la fondul cauzei. Terțul atras în proces poate depune o cerere proprie cu privire la

fondul cauzei doar în cazurile prevăzute la alin. (2). Această normă de drept procedural nu poate constitui drept temei pentru admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel, ori alăturarea poate avea loc numai la cererea reclamantului cu privire la fondul cauzei. În speță, Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de alăturare la apelul depus de partea cu calitate procesuală de pârât.

Conform art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În speță însă, din prevederile cap. III din cartea a treia intitulat „Procedura în apel” rezultă dreptul și posibilitatea părților doar de a depune apel împotriva hotărârii primei instanțe și nicidecum dreptul de a depune cerere de alăturare la apel.

Respectiv, ținând cont de faptul că cap. III din cartea a treia nu instituie remediul cererii de alăturare la apel, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea de alăturare la apel.

Cu referire la actul procedural depus la data de 09 octombrie 2020, instanța de recurs observă că deși în preambul acest document este intitulat „cerere de apel motivată”, în dispozitiv se confirmă că este o cerere de alăturare la apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ori nu s-au formulat pretenții proprii, dar s-a solicitat admiterea pretențiilor Casei Naționale de Asigurări Sociale, mai ales că acest fapt este confirmat de către Serviciul Fiscal de Stat și în recurs.

Astfel, actul procedural depus la data de 09 octombrie 2020 urmează soarta cererii de alăturare la apel depusă la 22 iulie 2020.

Această cerere este inadmisibilă și chiar dacă ar fi considerată ca o cerere de apel, ori în această situație ea a fost depusă tardiv, contrar prevederilor art. 232 din Codul administrativ.

Colegiul reține că neînțelegerea de către reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat a textului de lege expus în Codul administrativ nu exonerează autoritatea publică de sancțiunea procedurală aplicată, în speță, de către instanța de apel.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă, regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar

mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

Conform articolul 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține încheierea din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea anulată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas